

DEMOKRACIE A PRÁVNÍ STÁT

15. konference Forum 2000

9.–11. října 2011 | Praha

POSELSTVÍ ÚČASTNÍKŮM PRAŽSKÉHO FORA 2000. ŘÍJEN 2011.

Oswaldo José Payá Sardiñas

Koordinátor Křesťanského hnutí osvobození
Na Kubě, v Havaně dne 4. října 2011

Nemohu se účastnit tohoto Fora v Praze, jelikož na Kubě neexistuje právo svobodně cestovat a kubánská vláda mi znemožňuje z Kuby odjet. Avšak doufám, že budete mít možnost zhlédnout toto video a že si přečtete mé poselství.

Poté, co na Kubě bylo v roce 2003 odsouzeno 75 osob, vláda znovu odsoudila jednu osobu ke dvanácti letům vězení jen kvůli tomu, že šlo o syna disidentky, která prokázala statečný postoj vůči Státní bezpečnosti. Jméno odsouzeného je Yosvany Melchor Rodríguez a ve vězení je od března roku 2010. Žádáme o solidaritu ve věci jeho propuštění.

Na úvod bych Vám rád připomněl, že zhruba před rokem představitelé zločinného Kaddáfího režimu dokonce předsedali Radě pro lidská práva Spojených národů. Jaké to zoufalství pro oběti porušování lidských práv ve světě! Jaké to zoufalství pro kubánský lid, jenž už dlouhá léta nemá možnost v této Radě pro lidská práva vyjádřit své názory a ani nemá nikoho, kdo by zde v zastoupení hájil jeho práva!

Rád bych zde zmínil téma takzvaných humanitárních zásahů, jelikož si myslím, že nejhumánnější je otevřená a stálá solidarita s národy, jimž jsou systematicky upírána jejich práva. Zapotřebí není humanitární zásah, ale včasná lidská solidarita. I když nejsem toho názoru, že by někdo měl v úmyslu na Kubě zasahovat, mluvíme-li o naší zemi, musíme jasně a důrazně upozornit, že kubánský lid se nikdy nesmíří se zahraničním vojenským zásahem na Kubě a takový zásah nebude považován za humanitární, nýbrž za nelidský. My Kubánci toužíme po svobodě, demokratických změnách, usmíření a plném požívání lidských práv, ale víme, že musíme jít mírovou cestou, a o tu musí usilovat sami Kubánci. Tak jsme to také vyjádřili v projektu Varela, a stejně tak v cestovní mapě nazvané Cesta lidu, se kterou se ztotožnila velká část disidentských organizací na Kubě i mimo ni, spolu s mnoha občany.

Demokracie je skutečná, pouze jestliže usnadňuje lidem zjednat spravedlnost. Kromě toho musí demokracie zaručit moc většině, musí být nástrojem, jenž zajistí všem jejich práva, musí vytvářet a chránit důstojnost každé lidské bytosti, být prostředkem, pomocí něž bude lid uplatňovat svou svrchovanou moc, a rovněž by měla být hnací silou, která bude vzbuzovat lásku všech. Zásady zákonů musí být tedy založeny na lidskosti, ze které pramení jejich etická pravidla.

Demokracie je vždy lepší, pokud dává více prostoru těm, kterým zavedená pravidla odpírají možnost promluvit, hájit svoje práva a překonat svá znevýhodnění a chudobu. Demokracie by měla být místem, kde by lidé měli možnost zbohatnout a mít spravedlivější, humánnější zákony, jež by lépe zaručovaly svobodu a důstojnost člověka, které by vždy poskytovaly a nikdy neodpíraly možnosti podpořit a vybudovat solidaritu.

Zákony jsou slabé, pokud někdo na jejich základě může činit nespravedlnost nebo pokud upírá většině, menšinám a znevýhodněným jednotlivcům jejich práva a jejich názor. Zákony jsou slabé, když nemohou být demokraticky změněny tak, aby byly lepší. Jsou slabé, pokud nejsou humánní, pokud nevyjadřují vůli lidu, pokud popírají svobodu a lidská práva, pokud se nemohou stát nástrojem, jenž by nastolil nespravedlnost, a pokud se z nich stane překážka, která znemožní změny vedoucí ke svobodě, spravedlnosti a demokracii. Žádný spravedlivý zákon, v žádné kultuře ani v žádném politickém systému, nemůže usilovat o život žádné lidské bytosti, před narozením ani po narození, nemůže snižovat lidskou přirozenost, důstojnost a pocit bratrství, jenž je lidem vlastní. Žádný spravedlivý zákon nemůže upírat práva a svobody jednotlivců, protože to je taktika tyranů, kteří si ve jménu spravedlnosti a chudých zákon přivlastňují a státy si berou jako rukojmí; potom už chudí nemají ani právo říci, že jsou chudí. Ani stát ani žádný proces, i když se mu říká revoluce, nemají právo rozhodovat o lidech, o společném dobru a svobodě všech, nemají více práv než lidské bytosti.

Žádný svrchovaný lid neodmítne demokracii ani svobodu ani žádné ze svých práv. Kubánský lid se také nezřekl svých práv. Nikdy jsme si nezvolili režim bez občanských a politických práv. Kubánský lid si nikdy nezvolil „nevolit“. Existuje zde zvrácená doktrína, která vyžaduje hlasování o důvěře režimu, jenž popírá práva Kubánců, a na druhé straně je zde řada lidí, kteří vytrvale nazývají změny podvodem, jenž pouze prorazí malé skulinky v hospodářské sféře. Opravdové a spravedlivé změny neproběhnou, pokud chybí občanská a politická práva. Přejít k demokracii se nemůže uskutečnit, pokud nedojde ke svobodným volbám.

Těm, kteří se nás ptají, zda jsme již připraveni na demokracii, odpovídáme: po 52 letech totalitního režimu nejsme jedině připraveni žít bez demokracie. My Kubánci máme právo na práva, protože jsme lidé. Podpořte Cestu lidu. My nyní usilujeme o svobodné volby. Nyní svobodu.